

[Hauch.]

der ikke her er nogen paaviselig Merudførsel, idet det engelske Marked hidtil har staaet og fremdeles staaar aabent for den Smørekspport, vi maatte have. Nu vil maaske den højtærede Minister sige, at disse Vareudvekslinger ikke har haft nogen særlig stor Betydning og heller ikke kan ventes at faa det i Fremtiden. Det er muligt, at det i Sammenligning med hele vor Udførsel er et lille Spørgsmaal, men jeg vil dog henvise til, at vi har haft saadanne Varebytningsforretninger, og det forekommer mig meget mærkeligt, at man ganske vil forhindre dem i at finde Sted i Fremtiden, og endnu meget mere mærkeligt, at den højtærede Minister afviser enhver Forhandling derom og siger, at det Spørgsmaal kan man ikke forhandle om. Det viser en Tendens, som naturligvis inden for Landbrugets Organisationer maa skabe megen Ængstelse.

Naar man motiverer dette Lovforslag i det hele taget, anvender man — det er i høj Grad gjort fra Regeringens og Regeringspartiernes Side — det Argument, at Vedtagelsen af det sker for Landbrugets Skyld, og selv om man ikke *siger* det, mener man, at Landbruget i Virkeligheden burde være evig taknemmeligt for, at der skabes Mulighed for Afsætningen af dets Produktion. Jeg skal hertil bemærke, at saaledes som Verden for Tiden er indrettet, kan vi ikke undvære et handelspolitisk Instrument, og ingen inden for det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, eller inden for Landbruget i det hele kunde tænke sig Muligheden af at undvære det, for vi kunde ganske simpelt uden det ikke haandtere vore Forhold, og dette er sagt Gang paa Gang. Men derfra til en Lov som den her foreliggende er der jo et mægtigt Spring. I dette Lovforslag forudsætter man at skulle pleje tre sideløbende Formaal: det handelspolitiske, det valutariske og det beskæftigelsesmæssige eller beskyttelsesmæssige, hvordan man nu vil udtrykke sig. Derfor har vi fra vor Side sagt, at Lovforslaget har en saadan Form, at vi ikke kan give det vor Stemme. Jeg kan her tilføje, at jeg i de senere Aar har haft ganske god Lejlighed til at følge de Vilkaar, hvorunder Samhandelen har fundet Sted under disse Love, og jeg skal ved denne Lejlighed oplyse, at vi har været i Situationer, hvor den nuværende Lov, saaledes som den administreres, har givet Anledning til en Formindskelse af vore Afsætningsmuligheder. Jeg henviser i saa Henseende til en Ordning, vi har haft med Schweiz, hvor der var ganske bestemte

Aftaler om Handelsforholdet mellem Danmark og Schweiz, men Administrationen har administreret paa en saadan Maade med Hensyn til dette Forhold, at Schweiz nægtede at tage danske Varer, før vi havde opfyldt vore Handelsforpligtelser. Dette er et Eksempel paa, hvorledes denne Lov, fordi man skulde tage andre Hensyn end de handelspolitiske, har haft den Virkning at have vanskeliggjort Afsætningen af danske Landbrugsprodukter. Jeg er klar over, at man her er inde paa et Omraade, hvor man skal være forsigtig med Valget af sine Eksempler, men dette Eksempel med Schweiz er kendt. Jeg kunde ogsaa henvise til, at der har været betydelige Vanskeligheder i Tilknytning til Salgsforholdet til Tyskland, netop fordi vi er saa langt tilbage med vort Betalingsforhold til Tyskland i Form af Varekøb. Vi fra Venstres Side kan ikke erkende, at man behøver tilnærmelsesvis det Apparat, her er Tale om, og man kan kun forsvare det ud fra den Betragtning, at man gennem denne Lov vil pleje andre Formaal end de handelspolitiske. Og vi hævder fremdeles, at skal der plejes andre Formaal, saa maa de plejes i selvstændige Love, saaledes at Befolkningen er i Stand til at se, hvad der foregaar.

Ud fra disse Synspunkter har vi inden for vort Parti den Opfattelse, at vi maa stemme imod Lovforslaget, og jeg kan tilføje, at Regeringen og Regeringspartierne i meget høj Grad selv har bidraget til, at disse Forhandlinger ikke har baaret Frugt, idet de har stillet sig ganske afvisende over for Ønsker fra vor Side, selv paa et saa lille, i Virkeligheden betydningsløst Omraade som det, jeg eksempelvis nævnte med Hensyn til Varebytning. Derfor har vi ogsaa den Opfattelse, at den nuværende Regering skal og bør have det fulde Ansvar for denne Lov og for Administrationen af Loven i den Form, man nu har givet den.

Ordføreren (Hendriksen): Magt og Ansvar bør følges ad — under denne Devise har Det konservative Folkeparti ført samtlige Forhandlinger om det foreliggende Lovforslag, saavel i det høje Folketing som i det høje Landsting. Vi har fra første Færd gjort det klart for den høje Rigsdag og for Landets Befolkning, at vi til den bitre Ende ønskede at modsætte os Foranstaltninger, der medførte et Ansvar, som ikke ledsagedes af en tilsvarende Indflydelse. Ved Lovforslagets tredie Behandling i det andet høje Ting udtalte mit Partis Ordfører, naturligvis ikke alene paa egne Vegne, ej heller alene paa den konservative Folke-